

(2023-yil
17-18-noyabr)

**“O‘ZBEKISTON YOSHLARINI AXBOROT URUSHI
DAVRIDA MAFKURAVIY TAJOVUZDAN ASRASH”
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“O‘ZBEKISTON YOSHLARINI AXBOROT
URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY
TAJOVUZDAN ASRASH”**

MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI

(2023-yil 17-18-noyabr)

AXBOROT URUHLARI: KELIB CHIQISHI TARIXI VA MAZMUN-MOHIYATI

Bozarov Nuralibek Saidmurod o'g'li -

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti tarix yo'nalishi 2-bosqich magistranti nuralibek_bozarov@dtpi.uz (O'zbekiston)

Annotatsiya: Ushbu maqolada axborot urushlarining kelib chiqishi tarixi, uning mohiyati, tarixiy taraqqiyoti, globallashuv kabi masalalar muhokama etiladi.

Kalit so'zlar: Axborot urushi, globallashuv, strategiya, qurol.

Abstract: This article discusses the history of the origin of information wars, its nature, historical development, and issues such as globalization.

Keywords: information war, globalization, strategy, weapons.

Аннотация: В данной статье рассматривается история зарождения информационных войн, их природа, историческое развитие, а также такие вопросы, как глобализация.

Ключевые слова: Информационная война, глобализация, стратегия, оружие.

XXI asr globallashuv jarayonida axborot strategik resursga aylanib bormoqda. Axborot taraqqiyot va rivojlanishning asosiy omili bo'lish bilan bir qatorda, harbiy qurol singari vayronkorlik kasb eta boshladi. Bundan 40-50 yillar oldin kuchli targ'ibot quroli hisoblangan ommaviy axborot vositasi esa ayni paytga kelib, davlatlar va xalqlarni taraqqiyot yo'lidan adashtirishda eng samarali qo'poruvchi qurol sifatida qo'llanilmoqda. Dastlab Sovuq urush davrida fizik olim Tomas Ron tomonidan qo'llana boshlangan "axborot urushi" atamasi, o'sha davrda omma e'tiboriga tushmagan. Ko'p yillardan so'ng insoniyat taqdirida tub o'zgarish sodir etishga qodir bo'lgan ushbu atama ostidagi harakatlar takomillashib, harbiy maqsadlarni amalga oshirishda texnologiya qatoridan o'rin olishi va xalqlar ongini jang maydoniga aylantirilishi natijasida, axborotdan kuchli vayronkor qurol sifatida foydalanish holatlari kun sayin ortib borayotganligini ko'rishimiz mumkin.

Ushbu maqola tarixiylik, qiyosiy-tahlil yondoshuvlar singari tarixiy metodlar asosida yoritilgan bo'lib, axborot urushlari va uning tarixi, rivojlanish bosqichlari haqida to'xtalib o'tilgan.

Tarixan axborot qarama-qarshiligi qurolli kurashning ajralmas qismi sifatida vujudga kelgan. Uning paydo bo'lishiga hujum qiluvchi tomonning o'z askarlarining ruhini ko'tarish va dushman irodasini zaiflashtirish istagi sabab bo'lgan. Xuddi shunday, u ikkinchisini faol qarshilik ko'rsatish qobiliyatidan mahrum qildi, uning tezroq yo'q qilinishiga hissa qo'shdi, o'zining moddiy va jismoniy yo'qotishlarini, shu jumladan o'zi uchun bosib olingan mehnat va moddiy resurslarni yo'qotishni kamaytirdi. Dushmanga jangovar bo'lmagan vositalar bilan ta'sir qilishning eng qadimgi shakli-uni o'z (ba'zan xayoliy) jangovar kuchi bilan qo'rqitish-juda erta paydo bo'lgan.

Qadim davrdan boshlab axborot urushlarining turli ko‘rinishlarda mavjud bo‘lganligini ko‘rishimiz mumkin. Bu avvalgi urushlarda kuzatilgan harbiy harakatlardan tubdan farq qilgan holda, manupulyativ usullarga tayanganligini ko‘rishimiz mumkin. Maqolada axborot urushi tarixi bir qancha tarixiy faktlar orqali dalillangan.

Biz uning izlarini ibtidoiy jamoa tuzumining yemirilish davridagi qabilalarning qurolli to‘qnashuvlarida, quldor davlatlarning urushlarida ko‘ramiz. Qo‘rquv ta‘sirida, ayniqsa jangda, uning xatti-harakati haqida o‘ylash uchun vaqt yo‘q bo‘lganda, dushman taslim bo‘lishga yoki deyarli refleksli ravishda qochishga qaror qiladi. Davlat paydo bo‘lishi bilan axborot qarama-qarshiligi nafaqat urush davrida, balki, tinchlik davrida (diplomatik, iqtisodiy va boshqa sohalarda) turli mamlakatlar o‘rtasidagi munosabatlarning ajralmas qismiga aylandi.

Axborot qarama-qarshiligining rivojlanishiga hissa qo‘shadigan eng muhim omil-bu ma‘lumotni ommaga maqsadli ravishda etkazish bo‘yicha tadbirlarning bosqichma-bosqich taqsimlanishi, avvalambor, inson mehnat faoliyatining alohida funksiyasiga, so‘ngra mehnat faoliyatining bir turiga va nihoyat, maxsus. kasbiy faoliyat. Qadim zamonlarda ham qarama- qarshi tomonlar “dushmanning ma‘naviy-ruhiy va jangovar qudratini zaiflashtirish, shuningdek, o‘z qo‘shinlarining ma‘naviyatini yuksaltirish uchun ma‘naviy ta‘sir vositalaridan foydalanishga harakat qilganlar”. Bu tarixan axborot qarama-qarshiligining birinchi shakli- jangovar va qo‘zg‘olon operatsiyalarini axborot va psixologik qo‘llab- quvvatlash edi. Axborot urushi – raqib sanalgan mamlakat rahbariyatiga, uning jamoatchilik yoki diniy tashkilotlariga va ular qabul qiladigan qarorlarga ta‘sir ko‘rsatish, ijtimoiy fikr va jamoatchilik ongini o‘ziga kerakli yo‘nalishda shakllantirishga urinishdir. Ta‘sir qilishning asosiy dastaklari – kitoblar, kinofilmlar, televideniye, internet, OAV nashrlari [1].

Shaxs birinchi, og‘zaki, bosqichda ma‘lumotni yetkazib berishning asosiy tashuvchisi va vositasi bo‘lib, uning faoliyatining yo‘nalishini belgilaydigan inson psixikasi ta‘sir ob‘ekti sifatida harakat qildi. Miloddan avvalgi va hozirgi vaqtda inson psixikasining axborot ta‘sirining asosiy ob‘ekti - ong, irodasi va hissiyotlari bo‘lgan tarkibiy qismlarini ajratib ko‘rsatdi: “Ruhning uchta kuchi mavjud, ular harakat va haqiqat uchun asosiylari: his qilish, aql, intilish”.

Axborot qarama-qarshiligining uchinchi bosqichi yangi ma‘lumot tashuvchilarning (19-asr o‘rtalarida - fotografiya ixtirosi) va elektr energiyasining ochilishi (19-asr oxiri) tufayli paydo bo‘lgan ma‘lumotni yetkazib berishning yangi vositalarining paydo bo‘lishiga olib keldi): telegraf, telefon, radio, kino, televizor. Axborotga ta‘sir qilish vositalarining ko‘rinishi va majoziyligi sezilarli darajada oshdi, har qanday hajmdagi ma‘lumotlarni to‘plash va uzoq muddatli saqlash imkoniyatlari oshdi. Aholining ongi, irodasi va his-tuyg‘ulariga operativ va uzoq muddatli, tanlab va ommaviy axborot ta‘sirini ta‘minlash mumkin bo‘ldi [2].

Ushbu bosqichda birinchi marta nafaqat inson ongiga, balki axborot-texnik tizim va majmualarga ta‘sir ko‘rsatishning axborot-texnik vositalari, ya‘ni: tele va radioeshittirish, aloqa, aloqa vositalarini bostirish imkonini beruvchi radioelektron urush vositalari. Agar axborot qarama-qarshiligi rivojlanishining barcha to‘rt

bosqichini batafsil tahlil qiladigan bo'lsak, unda quyidagilarga to'xtalib o'tishimiz kerak.

Qarama-qarshi tomonga axborot-psixologik ta'sir ko'rsatish g'oyalarining kelib chiqishi qadimgi dunyo hukmdorlari tomonidan odamlar massasini jismoniy zo'ravonliksiz boshqarishning dastlabki tushunchasi deb hisoblanishi mumkin. O'sha paytdagi psixologik qarama-qarshilikning ahamiyatini tushunish Misr va Ossuriya harbiy boshliqlarining jang jarayonining rivojlanishini jangchilarning ruhiy holati bilan bevosita bog'laydigan qarashlaridan dalolat beradi. Ta'limning asosiy vazifasi jangchida ruhiy barqarorlikni rivojlantirish, o'limga tayyor bo'lish, uning orqasini emas, balki yuzini doimo dushmanga qaratish deb hisoblangani bejiz emas. Harbiy rahbarlar tarbiyaviy maqsadlarda din, urf-odatlar, urf-odatlar va marosimlarga keng tayangan. Bunga xalq eposi ham hissa qo'shgan. Harbiy rahbarlar tarbiyaviy maqsadlarda din, urfodatlar, urf-odatlar va marosimlarga keng tayangan. Bunga xalq eposi ham hissa qo'shgan. Dezinformatsiyaning klassik namunasi - XIII asrda Kichik Osiyodagi ta'sir doiralarini yunon qabilalari o'rtasida taqsimlash uchun Troya urushida hal qiluvchi rol o'ynagan "Troya oti" spartaliklar yuborgan odamning so'zlariga ko'ra, ma'buda Afina tomonidan shaharga taqdim etilgan troyan oti tufayli spartaliklar Troyani egallab olishdi va uni yer bilan yo'q qilishdi. "Troya oti" iborasi razvedkachilarning dushmani dezinformatsiya qilish operatsiyasini, keyin esa uning harbiy mag'lubiyatini anglatadigan professional so'zga aylandi.[3]

Gannibal harbiy dushman haqida dezinformatsiya qilish bo'yicha qadimgi dunyoning eng yaxshi mutaxassislaridan biri hisoblangan. (miloddan avvalgi III-II asrlar) Shunday qilib, qadimgi yunon tarixchisi Polibiy Gannibalning dushmanga noto'g'ri ma'lumot berish uchun qanday operatsiyalarni mahorat bilan amalga oshirganligi haqida dalillarni qoldirgan. [4]

Qadim zamonlarda tegishli vazifalar nafaqat urush davrida, balki tinchlik davrida ham axborot qarama-qarshiligi orqali hal qilingan. Tarixda tinchlik davrida mohiyatan birinchi axborot-psixologik operatsiyalarni muvaffaqiyatli o'tkazish holatlari mavjud. Masalan, Shumer yodgorliklari (miloddan avvalgi 4-ming yillik) "asab urushi"ni olib borishga misol keltiradi: Shumerning Uruk shahri hukmdori qimmatbaho metallarga boy Aratta shahri aholisini va hukmdorini atayin rejali ravishda qo'rqitib, qo'rqitib qo'ygan. qo'rqinchli mish-mishlar, buning natijasida har qanday jismoniy majburlash shu-merga katta soliq to'lagan. Axborot qarama-qarshiligini amaliy amalga oshirishda tajriba to'planishi bilan uni nazariy tushunish zarurati paydo bo'ldi. Axborot urushi nazariyasi sohasidagi hujjatlashtirilgan ishlanmalar ichida xitoylik tadqiqotchilarning ishlarini tarixan birinchisi deb hisoblash mumkin. Ko'chmanchi tatarlar o'rtasida targ'ibotdan tashqari, tatar rahbarlarining axborot va psixologik qayta ishlanishi ham mavjud edi. Qrimdagi agentlarga turklarga qarshi tashviqot olib borish, tatar qo'shinlarini Rossiya fuqaroligiga o'tkazishga undash vazifasi berildi, bu Rossiyada ular uchun osonroq bo'lishini ko'rsatdi, chunki Turkiyadagi kabi ekspluatatsiya yo'q. General-anshef Dolgorukiydan tatarlarga imkon qadar ko'proq manifestlarni «tarqatib yuborish» so'ralgan, ularni Rossiya fuqaroligiga o'tkazishga chaqirgan. Qrim, Kuban va butun Kavkazda Turkiyaning kuchli mafkuraviy agentlariga qarshilik Rossiya kontrrazvedkasi tomonidan amalga oshirildi.

Ikkinchi jahon urushi davrida Britaniya va Amerika tashviqot organlari arsenalida paydo bo'lgan auditoriyaga psixologik ta'sir ko'rsatishning yangi usullaridan biri ularning ishonchini qozonish edi. Britaniya tomoni tomonidan tashviqot olib borishning yana bir asosiy usuli dushmanning rasmiy xabarlarida noaniqliklardan foydalanish edi.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, bugungi globallashuv hamda axborot urushlari avj olgan davrda har birimiz axborot iste'molida axborotlarni sinchiklab o'rganilmasdan turib, uni keng ommaga tarqatish o'rinli bo'lmaydi. Hozirgi kunda axborot urushining yangi poligoni hisoblangan Internet orqali amalga oshiriladigan va katta mablag' talab qilmaydigan g'oyaviy ta'sir va tazyiqning o'ziga xosligi shundaki, u o'quvchi, tinglovchi yoki tomoshabinga sezdirilmasdan amalga oshiriladi va bevosita qurbonlarni keltirib chiqarmaydi. Axborot urushi dushmanni yo'q qilmagan, katta xarajatni talab qilmagan holda, yuqori samara beradi. Bunda g'oyaviy ta'sir yo'naltirilgan mamlakatlar aholisining xohish-istaklari, mentaliteti, mavjud muammolari jiddiy o'rganilgan holda, asosiy diqqat kishilar ongi va dunyoqarashiga ta'sir ko'rsatishga, shakllangan qadriyatlarni o'zgartirishga, ularning regulyatorlik rolini kamaytirishga yoki butunlay yo'qqa chiqarishga qaratiladi. Internet rivoji hozirgi davrdagi g'oyaviy kurashga o'ziga xoslik bag'ishlamoqda. Bu ma'lumotlar oqimi manfaatdorlik nuqtai nazaridan yetkazilishida yoki ataylab qarama-qarshi xarakterdagi ma'lumotlarni poyma-poy berish orqali oxir-oqibatda odamlar idrokini susayishtirishga intilishda yorqin namoyon bo'ladi. Bu o'ziga xoslik jamiyat a'zolaridan tizimli ravishda axborotning muayyan qatlamini yashirish, ularni muhokama ob'ektiga aylantirmaslikka intilishda ham yaqqol ko'rinadi. Har kuni dunyoda millionlab voqealar sodir bo'ladi. Ammo internetda kishilar diqqatiga muayyan ijtimoiy-siyosiy kuchlar manfaatidan kelib chiqib e'tibor qaratgan masalalargina havola etiladi. Bu ularning hodisalarni yoritishning ustuvor yo'nalishlarini belgilab berishini, muayyan ma'lumotlarni olish, talqin qilish, baholash va tarqatish orqali fuqarolarda tegishli fikr va xulosalar shakllanishiga xizmat qilishini ko'rsatadi. Bu internetning ijtimoiy fikrni kerak bo'lgan shaklga yo'naltira olishi, u bilan manipulyasiya qila olishidan dalolat beradi. Mazkur jarayonda soxta, to'qib chiqarilgan axborotni xaqiqat sifatida taqdim etish, voqelikni biryozlama taqdim etish yoki buzib ko'rsatish, reallikni adekvat qabul qilishga yordam beradigan muhim, kerak elementlarni yashirishga alohida e'tibor berilishini ta'kidlash zarur.

Adabiyotlar:

1.Ali Vyacheslav Polosinning «Информационная безопасность российской уммы»maqolasi. 02.11.2011

2.Muminov F., Barotov Sh. Ochiq axborot tizimlarida axborot-psixologik xavfsizlik. Darslik. -T.; JIDU, 2013

3.Eduardo C. Ubinas. Unconventional warfare: Putting It All Together (англ.) // Special Wafare: jurnal. - 2015. Yanvar (28-jild, 01-son). 09-13 betlar.

4.Why big nations lose small wars: the politics of asymmetric conflict // World Politics. 1975. Vol. 27, №2. P. 175.

MUNDARIJA:

Kirish soʻzi.....		6
1-SHOʻBA. YOSHLARNI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY TAJAVUZDAN ASRASH TADQIQINING NAZARIY-FALSAFIY ASOSLARI		
1	Рахимов Г.Х. Актуальные вопросы информационной безопасности в молодёжной среде.....	7
2	Мамajanov R. Mamajanova K O'quv jarayonida internet resurslaridan foydalanishning ijobiy va salbiy ta'siri oqibatlar.....	10
3.	Виркани Музаффар Абдулло. Омили дини дар низоми амнияти иттилооти.....	14
4.	العلم بدء ثمان أي من الأ سد تاذثقافة التسامح في الإسلام	20
5.	Отамуратов С.О. Глобаллашув жараёнининг назарий-методологик асослари.....	23
6.	Наврўзова Г.Н. Ёшлар маънавий иммунитетини кучайтиришда нақшбандия таълимотининг ўрни.....	31
7.	Шадманов К. Интеллектуальный контекст истолкования историко-философского знания и современные вызовы.....	35
8.	Berdimuratova A., Jaksilik Biyimbetov. Axborot urushlari jamiyatning axborot xavfsizligiga asosiy xavf sifatida.....	42
9.	Masharipova G.K. Yangi O'zbekiston yoshlari va ularning har qanday yot g'oyalarga qarshi kurasha olish mas'uliyatini oshirish.....	46
10.	Ғайбуллаев О.М. Ахборот урушлари орқали ёшлар онгига таъсир қилаётган мафкуравий хуружлар.....	53
.11.	Саиткасимов А. Ўзбекистонда ёшларини ахборот уруши даврида мафкуравий тажовуздан асраш омиллари.....	58
12.	Xatamov F.F. Ma'naviy-axloqiy qadriyatlarning sotsionormativ faolligi va huquqiy qadriyatlar.....	62
13.	Бердиназаров З.У., Хўжанова Т.Ж. Янги Ўзбекистон ёшларини ғоявий ҳимоялашда мафкуравий иммунитетни шакллантириш муаммолари.....	66
14.	Madaminov M.U. Yoshlarning ilmiy falsafiy dunyoqarashini shakllantirish va rivojlantirishga qarshi oav orqali olib borilayotgan gender tengligi masalalaridagi xurujlar.....	74
15.	Xusanov G'.E. Oilada yoshlarni axborot xurujlaridan saqlashda milliy g'oyaning o'rni.....	79
16.	Бобомуродов Э.Х., Умарова В.Х. Идеологическая профилактика - фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана...	82
17.	Nasimov A.A. Axborot xurujlariga qarshi kurashishda axloqiy qadriyatlarning o'rni.....	86
18.	Norkulov O.N. Migrantlarni axborot urushi davrida mafkuraviy tajovuzlardan asrashning falsafiy masalalari.....	90
19.	Бобомуродов Э.Х., Шамсиддинова Д. Мафкуравий профилактика – ёш авлодни ғоявий ҳимоя қилишнинг концепциясини илмий-амалий	94

	аҳамияти.....	
20	Шодиев С. Глобаллашув шароитида ёшларнинг диний эътиқод эркинлиги.....	99
21.	Шарипов Д.Б. WI-FI жамият “ахлоқи” ёхуд тинчликни таъминлашда ёшларнинг ахборот иштирокини таъминлаш йўллари.....	103
22	Nazirov B.S Ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar tarbiyasiga salbiy ta'siri va ularni bartaraf qilishga doir takliflar.....	111
23.	Сафарова С.Д. Пайомадҳои номатлуби ҷангҳои иттилоотӣ дар тафаккури ҷавонони муосир.....	120
24.	Абдуллаева Н.Б. Ёшларни ахборот таҳдидларидан ҳимоя қилишнинг замонавий механизмлари.....	133
25.	Adbumalikov I.A. Yoshlarda tinchlik madaniyatini yuksaltirishning ijtimoiy falsafiy mazmun-mohiyati	137
26.	Turdiyeva D. M. XX asr malayziya ijtimoiy-siyosiy hayotida diniy omilning o'rnini.....	141
27.	Бабамуратов Э., Ганиева Д.П. Идеологическая защита молодежи Узбекистана в условиях национальной идеологии и глобализации.....	145
28.	Бабамуратова Ш., Сафармуродова М.Т. Идеологическую защиту молодежи от влияния различных чужеродных идеологических угроз.....	152
29	Худайбергенов А.А. Глобаллашув шароитида ёшларнинг ахборот-психологик ҳавфсизлигини таъминлаш масалалари.....	156
30	Мавлянов Б.С. Маънавий бегоналашувнинг намоён бўлиш хусусиятлари.....	159
31	Шарипов А.Н. Вазъи геополитикии Осиёи Марказӣ дар пасманзари рақобатҳои нави сиёсии абарқудратҳо	163
32	Xoliqulov M.Q. Axborot istemolida mafkuraviy immunitetni shakllantirish: muammolar va yechim.....	172
33	Шодмонова Л. У., Абдушукурова С.Б. Идеологическая профилактика – фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана.....	176
34	Qodiraliev A. Zamonaviy rahbar qiyofasi: ma'naviy kamoloti, shaxsiy mas'uliyati, boshqaruvchanlik ko'nikmasi.....	182
35	Abdurashidova Sh. About Comparative study and typology.....	185
36	Muhammadieva O. Shodmonova L Идеологическая профилактика – фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана...	190
37	Mo'minov U Мутақиллик йилларида Сурхондарё вилояти маҳаллалари ривожланиш истиқболлари	195
38	Juraev B Бухоро хонлиги тарихи манбаларда ўрганилиши.....	199
2-SHO'BA. AXBOROT URUSHLARINING PAYDO BO'LISHI VA ULARNING SODDA-IBTIDOIY XARAKTERI		
1	Usanov R.T., Begaliev X.C., Sodiqova B.T. Zo'ravonsizlik falsafasi va	203

	axloq.....	
2	Tangirqulova K.S. Mezolit davrida qadimgi madaniyatning rivojlanishi.....	211
3	Nazirov B.S., Yoʻldoshev M.X. Oʻrta asrlarda Movarounnahrda bogʻ-saroylarning arxitekturası.....	214
4	Shoynazarova V. X. Ibtidoiy kommunikatsiya belgilari.....	217
5	Калиева А.А., Иристаева С.Х. Axborot urushlarining paydo boʻlishi va evolyution tarixi.....	219
6	Шамолов А.А., Усанов Р.Т., Усанов Б.Р. Марказий Осиё мутафаккирлари асарларида маънавий фаоллик зўравонликсиз қаршилик кўрсатиш йўлидир.....	223
7	Mengliboyev A.X., Qalandarova M.J. Dunyoga darcha: Salib yurishlari va uning oqibatlari.....	232
8	Бабамуратов Э., Менглиева З.Б. Отражение идеологического воздействия на изменение сознания современной молодежи Узбекистана и формирование у него доверия к идее.....	236
9	Bebitov M.A., Qalandarova M.J. Qadimgi turk (koʻkturk) xalqlarda boshqaruv tafakkurining asosiy tamoyillari va qonunlari.....	242
10	Jumayev A.F., Sultonov A.J. Zoʻrmula minorasi.....	247
11	Бабамуратов Э.Х., Хажиева М.Х., Шарипова Ф.С. Идеологическая профилактика – для подрастающего поколения идеологический фактор защиты.....	250
12	Normamatova P.O. Yoshlarni jismonan va maʼnaviy – axloqiy sogʻlom qilib tarbiyalashda spotning oʻrni.....	257
13	Jumayev A.F., Mamayusupov O.B. Ibn Sinoning falsafiy qarashlari.....	262
14	Esanova S., Mamatqulova N. Maktabgacha taʼlim sohasida Fridrix Frebelning pedagogik tizimi.....	266
15	Бабамуратов Э.Х., Шоимова Л.О. Доверие и убеждение - объект идеологического воздействия.....	269
16	Sapayev V.O. Yoshlarning axborot urushlarining salbiy taʼsirlaridan saqlashda ijtimoiy-gumanitar fanlarning roli.....	277
17	Бабамуратов Э.Х., Чориева А.А. Повышения эффективности идеологической профилактики.....	283
18	Yuldoshova M.O. Maktabgacha yoshdagi bolalarda axborot urushi davrida agressiv xulq-atvorga qarshi taʼlim-tarbiya ishlarini olib borish.....	290
19	Sanginova I.N. Oʻzbekistonda mahalla boshqaruvining ijtimoiy, iqtisodiy va maʼnaviy hayotidagi oʻrnini (Surxondaryo viloyati misolida 1992-2022 yy) oʻrganishning dolzarbligi.....	293
20	Shaymardanova N. Maktab taʼlimida axborot-resurslardan shaxslararo muloqotni tashkil etishda foydalanishning zamonaviy pedagogik-psixologik asoslari.....	295
21	Turdiyeva I.S., Alimardonova E. Oila – jamiyat taraqqiyotining maʼnaviy-axloqiy poydevori.....	301
22	Ermatova M.B. Maktabgacha yoshdagi bolalarni iqtidorini aniqlash usullari va yoʻllari.....	304

23	Ollomurodov N. Qishloq xo'jalik sohasida mehnatga haq to'lash bilan bog'liq ziddiyatli jarayonlar tahlili. (XX asrning 50-yillari misolida).....	312
24	Qarshiyev A.A. So'nggi o'rta asrlarda surxon vohasi tarixiga doir.....	314
25	Нурулхак Қ. Салафия-хатар ба давлати дунявӣ.....	320
26	Bozarov N.S. Axborot urushlari: kelib chiqishi tarixi va mazmun-mohiyati..	329
27	Бозоров М., Туробов Б.Н. Глобаллашув даврида ахборот хуружларининг ёшлар миллий менталитетига таъсири.....	334
28	Султонова Д.Н. Ёшларни санъат ва маданият интернет сайтларини ўрганишда ахборот урушидан асра.....	340
29	Хайдаров С. Глобаллашув асрида ахборот хуружларининг ғоявий-мафкуравий илдизлари.....	345
30	Аминов Ф.А., Наимов Н.А. Исломгарои ва мочароҳои сиёси дар кишварҳои шарқи миёна.....	349
31	Muxammadieva O.N. Dunyo hamjamiyatida axborot xavfsizligi muammosi.....	362
32	Xasanova N Yoshlarning ma'naviy imohitini yaxshilashda savodsizlikni tugatish maktablarining o'rni (sovet hukumatining dastlabki yillarida).....	365
32	Eshmirzayev B O'zbek tilida harakat tarzi shakllarining funksional-semantik xususiyati va tadqiqi.....	373
3-SHO'BA.YOSHLARNING ILMIY FALSAFIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISHGA QARSHI OAV ORQALI OLIB BORILAYOTGAN XURUJLAR		
1	Shukurova N X Globallashuv davrida "Ommaviy madaniyat"ga qarshi kurashishning ijtimoiy-falsafiy yo'llari.....	376
2	Хўжанова Т.Ж., Шодмонов К.Н. Глобал ахборотлашган жамиятни шаклланишида ахборот-коммуникация технологияларининг ўрни.....	379
3	Тураев Б.О. Беруний маънавий меросида синергетик тамойиллар инъикоси.....	384
4	Хўжанова Т.Ж. Марданов Ж.Д. Глобаллашув жараёнида ахборот оқимининг ёшлар маънавиятига таъсири.....	390
5	Tursunbadalov U A. Rajabov T. Ijtimoiy tarmoqlar bilan ishlashda axborot tahdidlarining tahlillari.....	394
6	Кучкинов Х.Х., Рахмонов Қ.Қ. Жамиятни модернизациялаш жараёнида ёшлар тафаккурини шакллантириш масалалари.....	400
7	Турсунов Ж.Н., Эшмуродов Ф.З. Идеологическая профилактика - фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана.....	404
8	Yaqubova D.T.. Xudoyqulov B. M. Mustaqillik yillarida surxon vohasida energetika sohasidagi islohotlar.....	408
9	Sultanova G.S. Axborot hurujlaridan himoyalaniashda informatsion madaniyatning konstruktiv roli.....	412
10	Турсунова О. Ф. Ахборот хавфсизлигини таъминлашда ёшлар ҳукукий маданиятини юксалтириш.....	417
11	Alikulov K.H. Shaxsning estetik faolligini shakllantirish va rivojlantirishga qarshi oav orqali olib borilayotgan xurujlar.....	421

12	Jonqobilov J.N., Qalandarova M.J. Ommaviy axborot vositalarining yoshlar ongiga ta'siri. "Ko'k kit" yoxud "O'lim tahdidi"	424
13	Бияздыкова К.А., Аксакалова М.К., Избасар З.М. Влияние СМИ на формирование мировоззрения современной молодежи.....	428
14	Baykabilova P Misinformatsiya hodisasi va uning jamiyatga ta'siri.....	432
15	Алимова М Ф Ахборот маконидаги таҳдидлардан ҳимояланиш - давр талаби.....	435
16	Хамройева М. Millatlararo totuvlikning ijtimoiy falsafiy mohiyati.....	438
17	Idiboev A J Yoshlar huquqiy madaniyatini yuksaltirish jamiyat ma'naviy barqarorligi omili.....	443
18	Исмоилов Ж. Ёшлар ҳуқуқбузарликларини олдини олишда ишлар органлари ва фуқаролик жамияти институтлари ҳамкорлиги.....	446
19	Наврузов И.С. Зухуроти ифротгарой ва паёмадҳои манфии он дар шабакаҳои иҷтимоӣ.....	450
20	Саиткасимов А. Исмоилов Ж. Ёшлар ўртасида одам савдосига қарши курашнинг маънавий-маърифий масалалари.....	456
21	Мирзоев Х.Т. Самтҳо ва афзоилиятҳои ҳамкорихої гуманитарии Тоҷикистон ва Ўзбекистон дар марҳилаи навин.....	460
22	Nurmatov Z.O. Saidahmedov E. I. Jamiyatda ilm fan va texnika taraqqiyotini oshirishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	467
23	Рачабалиев Ф. З Жавабдор ва таҳдиду хатарҳои интернетӣ.....	472
24	Жовлиев Ж., Шодмонова Л. Ўзбекистонда таълим тизимида ёшларга эътибор.....	479
25	Жовлиев Ж., Бердиева Р. Ёшлар таълим-тарбиясида миллий таълимнинг ўрни.....	481
26	Xasanova.N.I. Denov tumanida ta'lim muassasalarining tashkil etilishi tarixi.....	484
27	Abilov O'.M. Millat, madaniyat va qadriyatda optimizm.....	487
28	Ro'ziyev Q Oshpazlik leksikasining leksik-semantik xususiyatlari.....	491
29	Rayimov Q Reklama matnlariga qo'yiladigan lingvistik talablar.....	496
30	Xidirov R. Eshmirzayev B. O'zbek adabiy tili va uning tarixiy nomlanishi.....	500
4-SHO'BA. YOSHLARNI AXBOROT URUSHI DAVRIDA G'OYAVIY TUSHKUNLIKKA TUSHISHIGA QARSHI TA'LIM-TARBIYA ISHLARINI OLIB BORISHGI AHAMIYATI		
1	Shermuxeamedova N. A Ijtimoiy rivojlanishning jadallashuvi va global muammolarni yechishda falsafaning roli.....	503
2	Ismailzade S.J., Ismailzade O.I. Совершенство системы образования и воспитания в ВУЗах – условие достижения целей устойчивого развития.....	510
3	Умедов М.Х. Интерпретация проблема толерантности в современных таджикских философско-культурологических исследованиях.....	516
4	Yaxshilikov J.Ya. Milliy g'oya va sifatli ta'lim masalalari.....	526

5	Каримов С. Ибн Арабий тасаввуфий таълимотининг ёшлар тарбиясидаги ўрни ва роли (1165-Андалусия 1240- Дамашк).....	531
6	Хажиева М.С. Ёшларни гуманистик ғоялар асосида тарбиялашда Абулқосим Фирдавсийнинг маънавий меросини роли.....	535
7	Ахмадов Саид «Ихвон-ул – муслимин»: идеология ва амалияси сиёси.....	538
8	Машарипова Г.К. Глобаллашув шароитида миллий, маданий мерос ва қадриятларни сақлаш зарурияти.....	548
9	Khimmatova N., Rustamova S. Development of social-psychological mechanisms of inclusive educational process in school.....	553
10	Djavotova M.D. Rahbar kadrlarning axloqiy tafakkuri rivojida falsafiy dunyoqarashni shakllantirishning o‘rni.....	558
11	Бобомуродов Э.Х., Мирзаев Ж.И. Ответственность молодежи в осуществлении идеологической безопасности.....	561
12	Ибрагимов С.Э. Ёшлар тарбиясига “оммавий маданият” таҳдиди ва унинг олдини олиш зарурлиги.....	566
13	Zoirov E.Kh. Bahauddin Nakshband the spiritual teacher of Yakubi Charkhi.....	572
14	Бобомуродов Э.Х., Эргашева М. Ёшларни тарбиялашда инновацион ва креатив ёндашувларнинг аҳамияти.....	578
15	Qabulov Q.P. Sharq allomalari ijodida kasb tanlash doir qarashlar.....	582
16	Бабаходжаева Н.М. Ислом олами қарашлари воситасида баркамол қизларни тарбиялаш масалалари.....	587
17	Mengliyev B. N. Rustamova S. Special knowledge, characteristics of tactical plans in the preparation of highly skilled athletes for the competition process.....	589
18	Majitov M. Ma’rifatli shaxsni shakllantirishda ma’naviy tarbiya omili.....	593
19	Бобамуратов Э. Методы идеологической работы молодежи с идеологической депрессией.....	599
20	Gulyamova G. B. Harbiy vatanparvarlik tarbiyasida ob’ektiv va sub’ektiv shart-sharoitlar.....	610
21	Shodiyev J.J. Inson qadri va uni ulug’lash borasida donishmandlarning falsafiy qarashlari.....	613
22	Amirxo‘jaev Sh.Q. Ijtimoiy-falsafiy jixatdan yoshlar kamolotini ta’minlashda, oilaviy munosabatlar etnomadaniy model xususiyatlari.....	619
23	Haydarov K., Ahmadov D. Milliy qadriyatlarimizni ma’naviy tahdid va axborot xurujlaridan asrash - yoshlar tarbisida muhim omil.....	628
24	Нишонов Н.Р. Ахлоқий мафкурани хотин-қизларга таъсири.....	633
25	Бабамуратова Ш., Маматкулова Ю.У. Воспитание молодежи современного Узбекистана для счастья и великого будущего нашей страны.....	635
26	Тураев Б.О. Беруний тафаккур хусусиятлари	642

27	Nazirov B.S. Sovet hokimiyati hukmronligi davrida Surxondaryoda jismoniy tarbiya va sport ishlarining shakllanishi.....	648
28	Saloxov A.Q., Qamariddinova G.A. Talaba yoshlarda bag‘rikenglikni shakllantirishda Buxoro ma’rifatparvar-jadidlar g‘oyalaridan foydalanishning uslubiy asoslari.....	656
29	Jabborov I.J. Kubroviya ta’limotida komil inson masalasi.....	661
30	Karimov E S Milliy ta’lim tizimida yoshlar orasida kiber bullingga qarshi kurashish	666
31	Samatov D.T. Oliy ta’limda falsafa fanini o’qitish orqali talabalarning ong va madaniyatini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlar.....	671
32	Бабамуратов Э.Х., Эшмирзаева М.Ш. Формирование и совершенствование гражданской ответственности у молодежи Узбекистана.....	677
33	Bobomuradov E.N. Maktabgacha yoshdagi bolalarning hissiyot va emotsiyalarini shakllantirishda tasviriy san’at mashg‘ulotlarining o’rni.....	683
34	Elmuradova L.T., Xasanova S.R. Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o’stirishning mazmuni.....	685
35	Shaximardonova B.X., Nazarova R., Olimshoyeva K., Ibrohimova O’. O‘yin - bolalarning asosiy faoliyat turi.....	691
36	Shukurov O. Ma’naviy barkamol yoshlar – kelajagimiz poydevori.....	694
37	Begamova N.X. Axborot xurujlariga qarshi madaniy-huquqiy kurashning ustuvorligi.....	699
38	Мухтаров А. Янги ўзбекистон: баркамол ёшларнинг маънавий-ахлоқий жиҳатлари.....	704
39	Saitkasimov A., Xojimetov S. Ta’lim tizimida innovatsion texnologiyalar imkoniyatlaridan samarali foydalanish.....	715
40	Жовлиев Ж., Хамидова Ю. Ёшлар онгини шаклланишида таълим жараёнининг ўрни дуал таълим тизими мисолида.....	718
41	Жовлиев Ж., Қорахонов Ш. Ёшларни тарбиялашда инновацион ва креатив ғояларнинг аҳамияти.....	721
42	Жовлиев Ж., Нуралиева Ф. Ёшлар психологиясини ижтимоий феномен сифатида.....	725
43	Жовлиев Ж., Мухаммадиев С. Ёшларнинг илмий дунёкарашининг шаклланишининг психологик жиҳатлари.....	729
44	Xajayev X., Bo’ronova I.X., O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim tizimidagi ayrim muammolar va ularning yechimlari.....	731
45	Бабамуратов Э.Х., Мелиева С.Ф. Молодое поколение - счастье и величие нашей родины воспитание на пути к будущему	734
46	Komilova Sh.K. Salomlashish - milliy madaniyatimiz va qadriyatimiz asosi.....	740
47	Xalmuratova J.G., Qodirova M.A. Yoshlar tarbiyasida reflektiv ta’limning o’rni.....	743
48	Murotov E.N. Inson kamolotida ma’naviy tarbiyaning ahamiyati.....	747
49	Isaxonov J. Yosh oilalarning ma’naviy muammolarini hal etishning zamonaviy	751

	mexanizmlari.....	
50	Saydimurodova F. Yoshlarni axborot xurujlaridan himmoya qilishning ma'naviy va psixologik xususiyatlari.....	755
51	Qodirov U.I. Ko'p millatli Yangi O'zbekiston jamiyatda tolerantlik, bag'rikenglik hamda millatlararo aloqalar ustuvorligini taminlash omillari.....	758
52	Yaqubova D.T. Sovet hokimiyati davrida O'zbekistonda paxtachilik sohasida yoshlarni majburiy mehnatga jalb qilish va uning natijalari.....	761
53	Boyto'rayev S.U. Axborot urushi davrida yoshlarda vatanparvarlik tuyg'usini oshirish.....	766
54	Ходжаниязов С.У. Шарқ маънавий мероси асосида ёшларни илмий тафаккурини шакллантириш омиллари.....	769
55	Musurmankulova M.N. Relationship of construction terminology russian and uzbek languages.....	772
56	Merganov Sh. Bo'lajak o'qituvchilarning axborot madaniyatini klasterli yondashuvlar asosida rivojlantirishning pedagogik muammolari	774
57	Жўраев М.Х. Самарқандда ҳадис илми халқалари фаолияти.....	780
58	Sanginova I. Yoshlarni axborot urushi davrida g'oyaviy tushkunlikka tushushiga qarshi ta'lim tarbiya ishlarini olib borishda mahallalalarning o'rni...	785
59	Nabiyeva N Hazrat alisher navoiyning "nasoyim ul-muhabbat" asari yoshlarni axloqiy qadiyatlarni qadrlashdagi o'rni.....	789
60	Mamatmuratov R Furqat asarlarining mazmuni, badiiyati, ta'limiy-tarbiyaviy ahamiyati.....	791
61	Раҳматов Э Ахборот уруши тушунчаси ва унинг асосий хусусиятлари.....	800
62	Мамаражабов Б Саудия арабистонида ўзбек диаспорасининг шаклланиши.....	804
63	Norbo'tayev I. Milliy tiklanish» va «milliy yuksalish» tushunchalari, ularning o'zaro aloqasi va ijtimoiy-falsafiy tahlili.....	809
64	Bobokalonova R. Влияние предлогов на значение глаголов языке таджикской классической прозы.....	815
65	Саматов Ж. Жалолиддин Румий фалсафий қарашларининг ёш авлодни тарбиялашдаги аҳамияти.....	818
66	Eshmirzayev B Yosh avlodni tarbiyalashda tog'ay murod asarlarining o'rn.....	825
67	Saitova N. "Yodgor" dostoni millat uchun faqat o'tmish emas, hozir va kelajak hamdir.....	830
68	Бобомуродова М Лексикаи маросимии панҷакент.....	833